

ЧЕРЕЗ ПРАКТИКУ ДО ПРОФЕСІЇ: ВИРОБНИЧІ ЕКСКУРСІЇ ЯК ШЛЯХ ФОРМУВАННЯ КОМПЕТЕНТНОГО АГРОНОМА

Валентина Залуженко,
Вікторія Музика,
викладачі
ВСП «Бобринецький аграрний фаховий коледж
ім. В. Порика Білоцерківського НАУ»

Анотація. У статті розглянуто значення виробничих екскурсій у процесі професійної підготовки майбутніх агрономів. Підкреслено, що екскурсії на сільськогосподарські підприємства, фермерські господарства та науково-дослідні установи сприяють формуванню фахових компетентностей, розвитку професійного мислення та мотивації студентів до майбутньої діяльності.

Зазначено, що практична спрямованість навчання забезпечує тісний зв'язок теорії з виробництвом, дозволяє студентам ознайомитися з сучасними технологіями вирощування сільськогосподарських культур, організацією праці агронома та актуальними викликами аграрної галузі.

Наведено приклади ефективних форм проведення виробничих екскурсій і визначено їх роль у формуванні компетентного, ініціативного та відповідального фахівця аграрного профілю.

Abstract. The article discusses the importance of field trips in the professional training of future agronomists. It emphasises that excursions to agricultural enterprises, farms and research institutions contribute to the formation of professional competencies, the development of professional thinking and the motivation of students for their future activities.

It is noted that the practical orientation of training ensures a close connection between theory and production, allows students to familiarise themselves with modern crop cultivation technologies, the organisation of an agronomist's work and the current challenges facing the agricultural sector.

Examples of effective forms of industrial excursions are given and their role in the formation of competent, proactive and responsible agricultural specialists is determined.

Сучасна аграрна освіта неможлива без тісного зв'язку з виробництвом. Майбутній агроном має не лише володіти теоретичними знаннями, а й уміти спостерігати, аналізувати та приймати рішення у реальних виробничих умовах.

Однією з найефективніших форм поєднання теоретичних знань із практичною діяльністю майбутніх фахівців є виробнича екскурсія. Вона забезпечує глибше розуміння технологічних процесів, сприяє формуванню професійного мислення, підвищує інтерес студентів до майбутньої спеціальності.

Велику роль у підготовці спеціалістів сільськогосподарства відіграють коледжі, зокрема аграрні. Тому заняття в них має бути спрямоване на те, щоб майбутній спеціаліст був озброєний не тільки теоретичними знаннями, а й мав певні практичні вміння і навички.

Велике значення у формуванні вмінь і навичок відіграють заняття на виробництві. Є таке прислів'я: «Краще один раз побачити, ніж сто раз почути». Адже побачене на власні очі завжди корисніше «сухої теорії».

Для спеціальності «Агрономія» особливо важливими є екскурсії на об'єкти аграрного виробництва – хлібозаводи, крупорушки, елеватори, фермерські господарства, технологічні лабораторії, олійниці тощо, де студенти мають можливість побачити весь шлях зерна – від зберігання до переробки у готову продукцію.

Дисципліна «Технологія зберігання та переробки продукції рослинництва» – одна з небагатьох спеціальних дисциплін, з якої згідно з робочою навчальною програмою заплановано проведення занять на виробництві, як під час навчальної практики, так і під час проведення теоретичних занять у формі екскурсій.

Виробничі екскурсії – одна з найважливіших і численних форм навчально-виховного процесу. Вони мають велике освітнє і виховне значення, так як є формою наочного ознайомлення студентів з технікою і технологією, організацією виробництва, умовами праці тощо.

Викладачу навчальні екскурсії дають можливість продемонструвати студентам приклади практичного використання знань і досягнень науки, які неможливо відтворити або застосувати в умовах кабінету.

Більшість вражень, отриманих студентами під час екскурсій, викликають у них позитивні емоції. На екскурсії студенти набувають навичок самостійної роботи, вчать спостерігати, порівнювати, робити висновки.

Мета виробничих екскурсій з дисципліни – ознайомлення студентів із сучасними технологіями зберігання та переробки зерна; формування уявлень про структуру, функції та організацію роботи сільськогосподарських і переробних підприємств; розвиток уміння застосовувати теоретичні знання з дисципліни на практиці; виховання шанобливого ставлення до праці аграрія та до хліба як символу життя, інтересу до майбутньої професії, любові до землі та поваги до праці хліборобів; формування професійних компетентностей: спостережливості, аналітичного мислення, відповідальності.

У педагогічній практиці проводимо екскурсії на хлібозавод, крупорушку, сільськогосподарське підприємство АФ «Славутич» та на олійницю.

Навчальна екскурсія – складна в методичному і організаційному плані форма заняття зі студентами на виробництві, яка потребує ґрунтовної підготовки викладача та студента.

Перед проведенням екскурсії потрібно зустрітися з керівником підприємства і провести з ним бесіду про об'єкт та питання, що розглядатимуться, або домовитися про проведення екскурсії в телефонному режимі. Студентам повідомляють місце проведення екскурсії, мету екскурсії, і що вони повинні спостерігати, також заздалегідь дається завдання, що їм необхідно повторити, і щоб вони підготували питання, які їх цікавлять і які можна буде задати екскурсоводу.

Особливу увагу потрібно приділити техніці безпеки. Перед прибуттям на об'єкт проводить-

та оцінюють його органолептичні показники та зовнішній вигляд.

Під час проведення екскурсії на сільськогосподарське підприємство АФ «Славутич» студенти ознайомлюються із завданням та потужностями агрофірми, зі сховищами, способами зберігання зерна, приладами контролю якості, технологією сушіння, очищення та виробництвом гречаної крупи на крупорушці. Особливу цінність для студентів мали відвідини виробничо-технологічної лабораторії підприємства, де студенти власноруч визначали вологість, засміченість, натуру та клейковину зерна, ознайомилися

ся зі студентами інструктаж з техніки безпеки, звертається увага на дисципліну на виробництві, уважність під час переміщення по дорозі, території підприємства, наголошується, щоб студенти близько не підходили до машин і обладнання без дозволу викладача. Потім студенти розписуються в журналі з техніки безпеки.

Прибувши на місце екскурсії повторно проводиться бесіда про мету екскурсії, ще раз наголошується інструктаж з техніки безпеки і розповідається про порядок огляду підприємства. Після бесіди студенти знайомляться з екскурсоводом і приступають до огляду підприємства. Після екскурсії студенти оформляють звіт або творчу презентацію.

Під час проведення екскурсії на Бобринецький хлібозавод технолог заводу знайомить студентів з технологією виробництва хліба, видами борошна, умовами випікання та зберігання хліба, демонструє роботу обладнання. Студенти під час екскурсії беруть участь у дегустації хліба

з приладами та методами контролю якості.

Під час екскурсії на олійницю студенти ознайомилися з технологічним процесом отримання олії пресовим способом, основним обладнанням, що використовується для очищення, подрібнення, нагрівання та пресування насіння.

Отже, виробничі екскурсії – це невід’ємна складова практичної підготовки студентів аграрного профілю. Вони сприяють формуванню професійної компетентності, розвивають пізнавальний інтерес, виховують любов до землі та хліба. Саме через практику формується справжній фахівець, який розуміє цінність своєї професії і готовий нести відповідальність за майбутнє українського аграрного виробництва.

Методично доцільно проведена змістовна екскурсія з дисципліни «Технологія зберігання та переробки продукції рослинництва» сприятиме ґрунтовному розумінню технології зберігання та переробки продукції рослинництва.

Список використаних джерел

1. Петренко І.І, Сидоренко О.В., Ковальчук П.П. Методика проведення навчальних практик і виробничих екскурсій для студентів агрономічних спеціальностей : методичні рекомендації. Харків, ХНАУ ім. Докучаєва, 2019.
2. Слатвінська Л.А. Організація екскурсійної діяльності : навч посіб. МОН України, Уманський державний пед. ун-т ім. Павла Тичини. Умань : Візаві, 2022. 205 с.
3. Ткачук В.І. Виробничі екскурсії : організація та методика проведення для студентів-агрономів // Агроном. 2019. № 4.